

չիւ ցարդ յայտնած ոյժին՝ իրաւունք ունի յոյսերնիս՝ չմարելու . — այդ շարա-  
թաթերթը՝ ոչ միայն անհատական ոյժե-  
րու ձեռքով միջազգային լրտեսին կ'առաջ-  
նորդէ ժողովուրդը՝ այլ նաեւ յաճախ իր  
ներքին իրօք յերեւան կը հանէ, — որ է՝  
հայ ժողովրդեան յառաջդիմութիւնը : Նա  
չի դադրիր իր գրական կամ գիտական  
առաջարկներն ու հարցերն ուղղելու, ու  
զելով միշտ վառ պահել հասարակութեան  
միտքը, օրէ օր սրել, լուսաւորել, արթըն-  
ցնել . այս երեքին պէտքը՝ այլ եւս ամե-  
նուն յայտնի է : Եւ ճիշտ այդ պատճառով  
է, որ մեր գրականութիւնը երթալով մու-  
թէ դուրս փախած, անծանօթ դէմքեր եւ  
րեւան կը հանէ . դէմքեր՝ որ թէպէտ շա-

տոնց երկրիս վրայ են , բայց զայն չեն  
գիտեր . դեռ նոր կը ծնանին, դեռ հիմայ  
կ'ըմբռնեն թէ ինչ է լրտը, կեանքը : ...

Առանց յուսախաբութենէ վախնալու՝  
կրնանք պնդել որ « Մասիս »-ը գրգիռ պի-  
տի ըլլայ, այս նկատմամբ, միւս հանդէս-  
ներուն ալ . միայն թէ ոչ միայն այս իր  
կենդանի ուղղութեան մէջ յարատեւէ, այլ  
երթալով իր ուժի թափն աճեցնէ, աւելի  
խնամքով, աւելի մօտէն նայի հայկական  
կեանքին . — մօտէն դիտողը՝ շատ բան ,  
ամենափոքրիկ բիծերն ալ ցոյց կու տայ :

Կը մաղթենք , որ այս « Մասիս »-ին  
վրայ, կրակը՝ սատոյցին տեղ՝ « յաւիտե-  
նական » ըլլայ :

Հ. Ղ. ԲՈՒԿԵԱՆ

## ԲՈՎԱՆԻԿԱՆԻԹԻԻՆ

### ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԵՄԱՐԱՆ

ՍԱՀԱԿԵԱՆ Հ. Կ. Տ. — Ազգային հին  
բանաստեղծութեանց տաղաչափական  
գաղտնիքը . . . . . 245  
ԱՆԴՐԻԿԵԱՆ Հ. Ն. — Հին դէմքեր . Պետ-  
րոս Ա. թագաւոր Կիպրոսի, Երուսա-  
ղէմի և Հայոց . . . . . 254  
ՏՈՒԹ. Մ. ՍՄԲԱՏ ԳԱՐԻԷԼԵԱՆ . —  
Հայերէն նորակամ բառերու վրայ ու-  
սում մը . . . . . 261  
ՀԵՄԱԿԱՆ . — Աշխարհաբարի խնդիր .  
գրագէտ դասակարգի իրաւունքները  
լեզուի մը ստեղծման պահուն . . . . . 265  
ՊՈՏՈՒՆԵԱՆ Հ. Մ. — Աշխարհաբար թէ  
Աշխարհաբար . . . . . 267

ՏՈՒԹՐ ԵՄԱՆՈՒԼԻ ԱԼՄՈՅ . — ի արև և  
« Տիրական » բառերը . . . . . 268  
ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ Հ. Գ. — « Փառական նշա-  
մակաց » և « զնախնամէջ պարն » . . . . . 268  
ԱՆԴՐԻԿԵԱՆ Հ. Ն. — Ֆարմանի Ամանի  
վէպին առիթ . . . . . 268  
ԽՄԲ. — Մըմբան էֆէնտիի Պուալոյի « Ա-  
րուեստ Գերթողական » թարգմանու-  
թեան մասին . . . . . 269  
ՍԱՀԱԿԵԱՆ Հ. Կ. Տ. — « Փառական նշա-  
մակաց » ուղղելի « թափառական երա-  
մակաց » . . . . . 270  
ԽՄԲ. — Առուայի կնիքը . . . . . 276

## ԳՐԱԿԱՆՔ

ԽՄԲ. — Կաթողիկոսական յիսնամեայ յո-  
բելեան (պատկերազարդ) . . . . . 241  
ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ Հ. Գ. — Յայտնի անթա-  
կահար Յ. Նալբանդեան (պատկերա-  
զարդ) . . . . . 277  
ՍԱՅԵԱՆ Հ. Ղ. — Ռէթէտ Պէրպէրեան  
(պատկերազարդ) . . . . . 278

\* — ՏՈՒԹ. Յ. ԹԻՐԵԱՐԵԱՆԻ « Արտա-  
շիր Բաբական Կարնամակ » . . . . . 271  
\*\* — ԳՐ. ՎԱՆՏԵԱՆԻ « Արեւելեան աշ-  
խարհաբարի պատմական քերականու-  
թիւնը » . . . . . 273  
ԲՈՒԿԵԱՆ Հ. Ղ. — Մեր արդի գրակա-  
նութիւնը . — Մասիս . . . . . 280